

endnu efter Sprængningen af Venstre i 1905, men inden det radikale Program var lavet, sin bestemte Opfattelse af, at vi maatte have et Forsvar, som vilde koste mange Penge, og ved hvilket vi blandt andet maatte kunne væge os mod Overrumpling af en mindre Styrke. I Stedet for at fastholde disse Opfattelser synes det nu, som om Slagordet overfor dem, der ønske deres Land forsvaret (Afbrydelse af *Zahle*). Det kan ikke nytte, det ærede Medlem piber, jeg ved godt, det gør ondt — det synes nu, at den Betegnelse, der skal bruges overfor dem, der ønske deres Lands Forsvar bygget op, er den, at man er Militarist. (*Slengerik: Hør!*). Jeg skal der henvise det ærede Medlem til en fortræffelig Tale af Christopher Hage i dette Ting; der vil han kunne faa Besked om, hvad der forstaas ved Militarisme og hvad ikke, og saa vil det ærede Medlem sikkert selv med sine Felt- og Belejringskanoner kunne drage ud og prædike Militarismens Evangelium andetsteds. Vi andre, der ønske at gøre noget til Forsvar for vort Land, ere ikke saa store Militarister, at vi ville have Militæret for Militærets egen Skyld. Vi erkende nemlig de faktiske Forhold; vi erkende, at som Forholdene ere — og Danmark er ikke en isoleret, af en kinesisk Mur omgærdet Stat —, kan et Lands Forsvarsevne blive Maalestokken for dette Lands Levedygtighed og Kultur. I et givet Øjeblik kan det blive krævet af et Land, at alt, hvad Landet ejer af fysisk og aandelig Styrke, af moralsk Mod, af materiel Evne, af Offervillie og Intelligens, finder Udtryk ad den Vej, fordi det er den eneste Vej, ad hvilken det i det givne Øjeblik kan finde Udtryk som en samlet Enerгимasse, der sættes ind paa Afgørelsen. Det er i Virkeligheden det faktiske Forhold i dette Spørgsmaal, og det har ikke noget med Krigsgalskab at gøre, men det har med det Folks Kultur at gøre.

De Forslag, som Regeringen har fremsat, gaa ikke til Grænsen af, hvad Landet materielt og personligt kan yde — det kan ingen paastaa —, men det er et Udtryk for en alvorlig Villie til en rationel Løsning af Sagen, det vil sige et naturligt Udslag af, hvad en ansvarsfuld Regering maa tilstræbe. Den forrige Forsvarsminister, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), syntes i Gaar at ville tage en foreløbig Afstand fra Regeringens Forslag om Sikring af København fra Landsiden. Nu er en saadan Sikring jo ikke blot en simpel Konsekvens af Indstillingen fra Kommissionens Flertal, men i

sig selv en militær-teknisk og udenrigspolitisk Nødvendighed, et uundgaeligt Udtryk for Neutralitetsprincippet og en Betingelse for, at det Kystforsvar, som det ærede Medlem vil opstille, overhovedet kan komme i Virksomhed. Dette sidste fremgik ogsaa af, at det ærede Medlem mente, at vi enten maatte have en Hær eller en Befæstning, idet han ikke troede, at vi kunde magte begge Dele. Heraf fremgaar det jo, at hvis vi ikke have Befæstningen, maa Hæren træde i Befæstningens Sted, og saa bliver der intet Kystforsvar. Den Motivering, hvormed det ærede Medlem tog sin foreløbige Afstand, var da ogsaa udelukkende af økonomisk Art; men paa dette Punkt vil det jo sikkert kunne lykkes at overbevise det ærede Medlem, thi det ærede Medlem erklærede sig samtidig uenig med Kommissionsflertallet i et væsentligt Punkt, idet han erklærede sig for en Tilhænger af den nuværende Landbefæstning i 16 Aar, hvilket han selvfølgelig ikke vilde have gjort, hvis han ikke tilkendte den nogen Værdi, men betragtede den som en Fare.

At den nuværende Forsvarsminister allerede tidligere er kommen til Klarhed over, at i denne Sag ere 2 og 2 nu en Gang 4, og at man derfor fra hans Haand kunde vente et Forslag af den Art som det, vi fik, fremgaar udtrykkelig af en Udtalelse, han fremsatte paa et af Venstres Delegeretmøder i Efteraaret. Han sagde efter det officielle Referat, at Flertallets Indstilling viser, at Hovedstaden ikke skal opgives, hvorom den store Udvidelse af Søbefæstningen vidner, ligesom man ogsaa — tilføjede han — „vil gøre, hvad der kan gøres, for at sikre Mobiliseringen og afværge et pludseligt Overfald.“

De Forslag, han nu har fremsat, ere virkelig i nøje Overensstemmelse med denne Udtalelse. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder i disse Forslag. Det kan drøftes, om det vil være heldigere at trække den foreslaaede fremskudte Linie noget tilbage og gøre, hvad der skal gøres, som en Forbedring af de Stillinger, som allerede ere tilvejebragte, og som efter det ærede Medlem fra Ringkøbings Standpunkt jo have nogen Værdi. Det kan ogsaa være muligt, at det vil være rigtigt fuldt ud at udnytte den almindelige Værnepligt, men saa maaske til Gengæld indskrænke Uddannelsesstiden noget. Kystartilleriet behøver saaledes neppe en Uddannelsesstid paa 395 Dage. For 26 Aar siden stod Christen Berg i dette Ting og krævede et levende Værn paa 100,000 Mand og er-